

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Maj 2021

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**ministeriernes arbejde
med FN's verdensmål
i Danmark**

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 1/2020 om ministeriernes arbejde med FN's verdensmål i Danmark**

23. april 2021

RN 1405/21

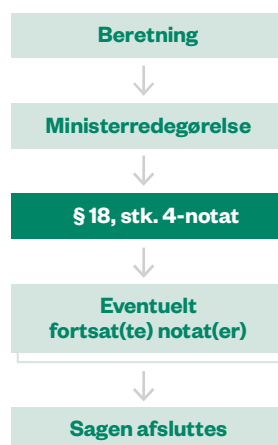
Klima-, energi- og forsyningsministerens redegørelse af 8. februar 2021
Udlændinge- og integrationsministerens redegørelse af 12. februar 2021
Erhvervsministerens redegørelse af 12. februar 2021
Sundhedsministerens redegørelse af 16. februar 2021
Transportministerens redegørelse af 19. februar 2021
Skatteministerens redegørelse af 24. februar 2021
Børne- og undervisningsministerens redegørelse af 25. februar 2021
Indenrigs- og boligministerens redegørelse af 26. februar 2021
Udenrigsministerens redegørelse af 26. februar 2021
Udviklingsministerens redegørelse af 26. februar 2021
Justitsministerens redegørelse af 1. marts 2021
Beskæftigelses- og ligestillingsministerens redegørelse af 2. marts 2021
Miljøministerens redegørelse af 2. marts 2021
Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 2. marts 2021
Finansministerens redegørelse af 3. marts 2021
Social- og ældreministerens redegørelse af 3. marts 2021
Kulturministerens redegørelse af 4. marts 2021
Uddannelses- og forskningsministerens redegørelse af 26. marts 2021

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som ministrene vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

Konklusion

Ministrene oplyser samstemmende i deres redegørelser, at de tager Rigsrevisionens beretning til efterretning, og bemærker, at en stor del af beretningen vedrører den tidligere regerings arbejde med verdensmålene.

Ministrene oplyser videre, at regeringen har igangsat et arbejde med en ny dansk handlingsplan for FN's verdensmål. I den forbindelse nævner ministrene, at Rigsrevisionens beretning understreger vigtigheden af, at den eksterne formidling af udviklingen over tid, fx afrapporteringen og orienteringen af Folketinget, ligeledes forudsætter et klart redegørende afsnit for fremdriften over tid. Finansministeren oplyser videre, at Rigsrevisionens beretning er en del af baggrunden for dette arbejde, og at den nye handlingsplan kommer til at indeholde klare målsætninger og indikatorer, der understøtter forståelsen af fremdriften inden for de respektive ministeriers ressortområder.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at ministerierne vil arbejde for, at den nye handlingsplan kommer til at indeholde klare målsætninger og indikatorer, som understøtter forståelsen af fremdrift over tid inden for de enkelte ministeriers ressortområder. Rigsrevisionen vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes.

Finansministeren og justitsministeren oplyser, at regeringen som en del af arbejdet med den nye handlingsplan har besluttet at udvide omfanget af konsekvensvurderinger af lovforslag i forhold til verdensmålene. Nye lovforslag vil således fra og med lovprogrammet 2021/2022 blive screenet på baggrund af alle verdensmål, herunder de 169 delmål.

Hvad angår Danmarks Statistiks rapportering af danske data for FN's delmål og indikatorer, er indenrigs- og boligministeren enig med Statsrevisorerne i, at formidlingen ikke giver overblik over, om udviklingen går i den ønskede retning. Ministeren oplyser, at Danmarks Statistik vil arbejde på at forbedre overblikket over fremdriften med opfyldelsen af FN's verdensmål i Danmark. Danmarks Statistik vil inddrage ministerierne i dette arbejde, da det i en række tilfælde forudsætter stillingtagen til danske målsætninger.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- ministeriernes arbejde med at vurdere nye lovforslags konsekvenser for FN's verdensmål og delmål
- Danmarks Statistiks arbejde med at forbedre overblikket over fremdriften mod opfyldelse af FN's verdensmål i Danmark.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i oktober 2020 en beretning om ministeriernes arbejde med FN's verdensmål i Danmark. FN's verdensmål består af 17 mål for bæredygtig udvikling, der blev vedtaget med en FN-resolution i 2015. Den daværende regering udgav i 2017 "Handlingsplan for FN's verdensmål" med undertitlen "Danmarks opfølgning på FN's verdensmål for bæredygtig udvikling". Udgangspunktet i handlingsplanen var, at Danmark generelt var i hus med verdensmålene. Handlingsplanen indeholdt 37 nationale målsætninger, som ministerierne årligt ville redegøre for i en fremdriftsrapport til Folketinget. Den statistiske opfølgning på FN's delmål varetages af Danmarks Statistik. Handlingsplanen var gældende indtil regeringsskiftet i juni 2019. Formålet med undersøgelsen var at gøre status over ministeriernes arbejde med verdensmålene i Danmark i perioden 2015-2020.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at det var uhensigtsmæssigt, at ministerierne i deres arbejde med verdensmålene generelt ikke havde analyseret opfyldelsen af de enkelte delmål og ikke havde stillet krav om at indarbejde verdensmålene i de underliggende styrelses og institutioners målsætninger.

Statsrevisorerne fandt det endvidere mindre tilfredsstillende, at ministeriernes fremdriftsrapport fra 2018 var uegnet til at give Folketinget et godt overblik over fremdriften i opfyldelsen af de nationale målsætninger.

Statsrevisorerne fandt det desuden uhensigtsmæssigt, at ministerierne ikke var kommet længere med at vurdere lovforslagets konsekvenser i forhold til verdensmålene.

Endelig fandt Statsrevisorerne, at Danmark Statistiks formidling af danske data om realisering af verdensmålene burde forbedres, så offentligheden bedre kan følge, om Danmarks opfyldelse af verdensmålene går i den ønskede retning.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Ministeriernes arbejde med verdensmålene

5. Statsrevisorerne konstaterede, at ministerierne fra starten har vurderet, at FN's verdensmål og delmål er tilstrækkeligt dækket af eksisterende politikker og aktiviteter. Ministerierne har således kun i ganske få tilfælde iværksat nye initiativer for at realisere verdensmålene. Statsrevisorerne konstaterede videre, at dette skal ses i sammenhæng med, at Folketinget ikke har stillet forpligtende krav til ministeriernes arbejde med verdensmålene, og at udgangspunktet har været, at dansk politik allerede var på linje med verdensmålene.

6. Statsrevisorerne fandt det som nævnt uhensigtsmæssigt, at ministerierne generelt ikke havde analyseret opfyldelsen af de enkelte delmål og ikke havde stillet krav om at indarbejde verdensmålene i de underliggende styrelses og institutioners målsætninger. Statsrevisorerne fandt det endvidere mindre tilfredsstillende, at ministeriernes fremdriftsrapport fra 2018 var uegnet til at give Folketinget et godt overblik over fremdriften i opfyldelsen af de nationale målsætninger for verdensmålene.

Det fremgik af beretningen, at ministerierne havde udarbejdet én årlig fremdriftsrapport på målsætningerne i handlingsplanen for implementering af verdensmålene i Danmark. Rigsrevisionens vurdering var, at rapporten ikke var egnet til at orientere om fremdriften i forhold til 19 ud af de 37 målsætninger. Dette skyldtes både utilstrækkelige data samt uklare redegørende afsnit.

7. Ministrene oplyser samstemmende, at de tager Rigsrevisionens beretning til efterretning, og bemærker, at en stor del af beretningen vedrører den tidligere regerings arbejde med verdensmålene. Ministrene oplyser videre samstemmende, at beretningen understreger behovet for at formulere klare målsætninger og indikatorer med en datamæssig fremstilling over tid, som understøtter forståelsen af fremdriften. Endvidere oplyser ministrene, at beretningen understreger vigtigheden af den eksterne formidling af udviklingen, herunder et klart redegørende afsnit for fremdriften over tid, ikke mindst i af rapporteringen og orienteringen af Folketinget.

Rigsrevisionen konstaterer, at alle ministre tager beretningen til efterretning, og at ministrene anerkender, at det er vigtigt at få formuleret klare målsætninger og indikatorer med en datamæssig fremstilling over tid, som understøtter forståelsen af fremdriften.

8. Ministrene oplyser, at regeringen har igangsat et arbejde med en ny dansk handlingsplan for FN's verdensmål, som alle ministerierne deltager i. Finansministeren oplyser, at Rigsrevisionens beretning er en del af baggrunden for dette arbejde. Som en del af arbejdet arbejder ministerierne for, at den nye handlingsplan kommer til at indeholde klare målsætninger og indikatorer, der understøtter forståelsen af fremdriften inden for de respektive ministeriers ressortområder.

Ministrene oplyser ligeledes, at det er deres ambition, at deres ministerier fortsat skal bidrage til både en mere bæredygtig verden og til regeringens ambition om en sammenhængende og helhedsorienteret indsats på tværs af politikområder. Fødevarerministeren oplyser supplerende, at ministeriet på denne baggrund vil igangsætte et tværgående initiativ for at følge op på ministeriets delmål.

9. Rigsrevisionen kan konstatere, at ingen ministre har forholdt sig til Rigsrevisionens konstatering af, at ministerierne siden 2017 kun i få tilfælde har taget eksplicit stilling til FN's delmål, og at ministerierne ikke har stillet krav om, at verdensmålene skal indarbejdes i de underliggende styrelser og institutioners mål- og resultatplaner og årsrapporter. Det samme gælder Rigsrevisionens konstatering af, at der generelt ingen konkrete planer eller initiativer var for de enkelte delmål og målsætninger. Rigsrevisionen har ingen kommentarer hertil, idet der alene var tale om konstateringer, og idet ministerierne – som tidligere nævnt og også anført i beretningen – ikke var forpligtede af Folketinget til at arbejde med verdensmålene i Danmark.

10. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at ministerierne vil arbejde for, at den nye handlingsplan kommer til at indeholde klare målsætninger og indikatorer, som understøtter forståelsen af fremdrift over tid inden for de enkelte ministeriers ressortområder. Rigsrevisionen finder det endvidere tilfredsstillende, at ministrene har taget til efterretning, at den eksterne formidling er vigtig, herunder at der ikke mindst i afrapporteringen og orienteringen af Folketinget formidles et klart redegørende afsnit for fremdriften i målene over tid.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Vurdering af lovforslags konsekvenser for verdensmålene

11. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det u hensigtsmæssigt, at ministerierne ikke var kommet længere med at vurdere lovforslags konsekvenser i forhold til verdensmålene.

Det fremgik af beretningen, at en model for vurdering af lovforslags konsekvenser for verdensmålene, som var udviklet af Finansministeriet i samarbejde med Justitsministeriet, var blevet afprøvet i 4 lovforslag, og at der i disse kun blev omtalt positive konsekvenser. Endvidere fremgik det, at den bagvedliggende konsekvensanalyse ikke var skriftligt dokumenteret eller udelukkende bestod af overordnede vurderinger af forventede positive konsekvenser for udvalgte verdensmål.

12. Finansministeren og justitsministeren oplyser begge, at regeringen som en del af arbejdet med den nye handlingsplan har besluttet at udvide omfanget af konsekvensvurderinger af lovforslag i forhold til verdensmålene. Nye lovforslag vil fra og med lovprogrammet 2021/2022 blive screenet på baggrund af alle verdensmål, herunder de 169 delmål. Ministrene oplyser, at hvor det er væsentligt og relevant, vil der herefter blive foretaget en konsekvensvurdering, hvor både positive og negative konsekvenser vil blive taget i betragtning.

13. Rigsrevisionen finder det positivt, at nye lovforslag fremadrettet vil blive screenet på baggrund af alle verdensmål, herunder de 169 delmål, samt at der i de tilfælde, hvor det er væsentligt og relevant, vil blive foretaget en konsekvensvurdering, hvor både positive og negative konsekvenser vil blive taget i betragtning. Rigsrevisionen vil fortsat følge ministeriernes arbejde med at vurdere nye lovforslags konsekvenser for FN's verdensmål og delmål.

Danmarks Statistiks overblik over fremdriften mod opfyldelse af FN's verdensmål

14. Statsrevisorerne bemærkede, at Danmarks Statistiks rapportering af danske data om realisering af verdensmålene er tilfredsstillende. Statsrevisorerne konstaterede dog også, at Danmarks Statistiks formidling heraf bør forbedres, så offentligheden bedre kan følge, om Danmarks opfyldelse af verdensmålene går i den ønskede retning.

15. Det fremgik af beretningen, at det på Danmarks Statistiks hjemmeside er muligt for hver af de indikatorer, der afrapporteres med tal, at aflæse, om udviklingen går i den ønskede retning, dvs. om der er fremdrift eller ej. Dette kræver dog, at læseren udvælger det enkelte delmål og under dette analyserer data under de tilhørende indikatorer. Læseren bliver således ikke hjulpet på vej i analysen af, om der har været fremdrift på de enkelte indikatorer, delmål eller mål. Rigsrevisionens vurdering var, Danmarks Statistiks hjemmeside ikke indeholdt en formidling, der hjalp offentligheden på vej i analysen af, om Danmarks status i forhold til verdensmålene udvikler sig i den ønskede retning. Det fremgik af beretningen, at Danmarks Statistik i 2021 forventede af lancere et koncept for yderligere formidling af, hvordan fremdriften er i forhold til opfyldelse af FN's verdensmål i Danmark.

16. Indenrigs- og boligministeren noterer sig, at Danmarks Statistiks rapportering af danske data for FN's delmål og indikatorer samlet set har været tilfredsstillende. Ministeren er enig i, at formidlingen ikke giver overblik over, om udviklingen går i den ønskede retning, og oplyser, at Danmarks Statistik vil arbejde på at forbedre overblikket over fremdriften med opfyldelse af FN's verdensmål i Danmark. Danmarks Statistik vil inddrage ministerierne i dette arbejde, da det i en række tilfælde forudsætter stillingtagen til danske målsætninger.

17. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Danmarks Statistik i samarbejde med ministerierne vil arbejde på at forbedre overblikket over fremdriften mod opfyldelse af FN's verdensmål i Danmark. Rigsrevisionen vil fortsat følge dette arbejde.